

**B-κυτταρικής αρχής
χαμηλού βαθμού κακοήθειας
Μη Hodgkin's λεμφώματα**

**Τζουβάρα Ευαγγελία
Αιματολόγος ΠΓΝΠ**

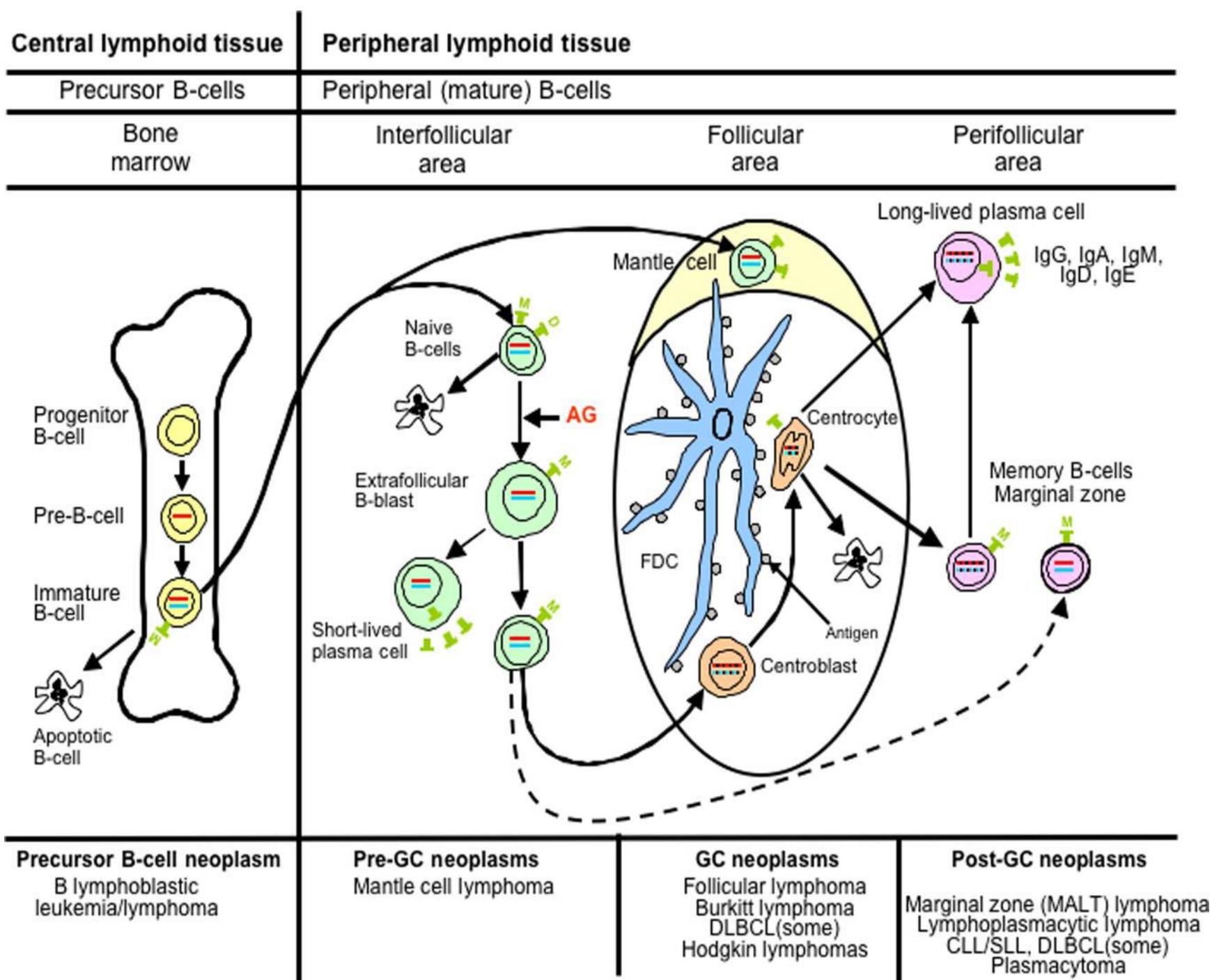
Χαμηλού βαθμού κακοήθειας Μη Hodgkin's λεμφώματα

Τύποι λεμφωμάτων	Συχνότητα
Λεμφοξιδιακό λέμφωμα (Οζώδες, FCL), grade 1–3A	22%
Εξωλεμφαδενικό οριακής ζώνης λέμφωμα (MZL MALT-type)	8%
Λέμφωμα από μικρά λεμφοκύτταρα / ΧΛΛ (CLL/SLL)	7%
Λεμφαδενικό οριακής ζώνης λέμφωμα (MZL nodal)	2%
Λεμφοπλασμακυττοειδές λέμφωμα (+/- Waldenström)	1.2%
Σπληνικό οριακής ζώνης λέμφωμα	< 2%

Χαμηλού βαθμού κακοήθειας Μη Hodgkin's λεμφώματα

κοινά χαρακτηριστικά

- μακρά επιβίωση
- μέσος όρος ηλικίας εμφάνισης : 50-70 έτη
- εμφάνιση συνήθως σε προχωρημένα στάδια III,IV
- δεν υπάρχει ριζική θεραπεία, με τα σημερινά δεδομένα
- πιθανότητα εξέλιξης σε υψηλής κακοήθειας λέμφωμα, λευχαιμία

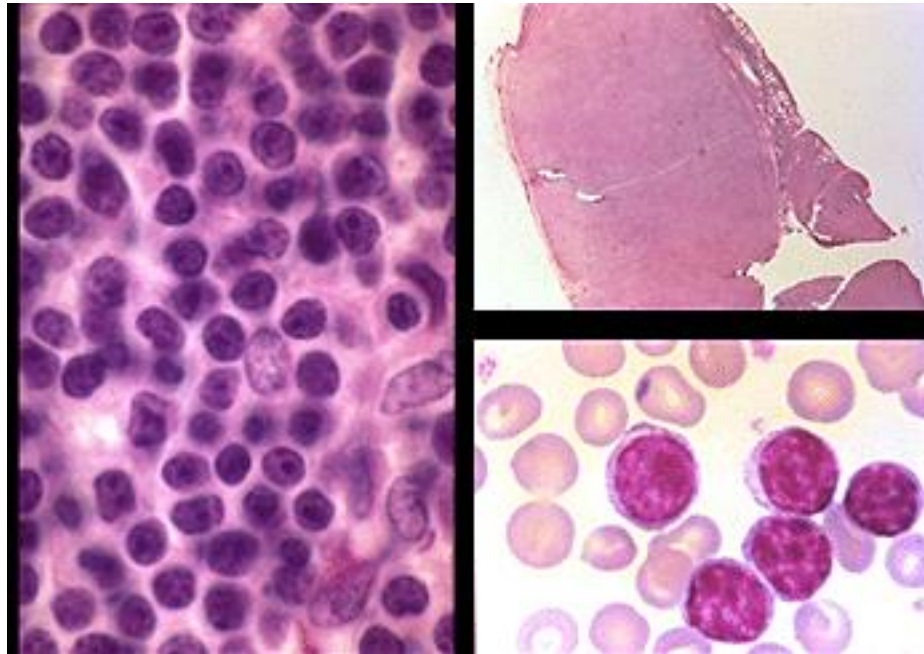
B Χρόνια Λεμφοκυτταρική Λευχαιμία / Λέμφωμα από μικρά λεμφοκύτταρα (B-CLL/SLL)(6-7%)

WHO, 2008

Νεοπλασία αποτελούμενη από μονόμορφα μικρά B- λεμφοκύτταρα στο περιφερικό αίμα, το μυελό των οστών, τον σπλήνα και τους λεμφαδένες, με παρουσία αθροίσεων προλεμφοκυττάρων και παραανοσοβλαστών σε πολλαπλασιαστικά κέντρα (ψευδοοζίδια) σε ιστικά διηθήματα.

- **ΧΛΛ:** διήθηση μυελού των οστών και περιφερικού αίματος από μικρά λεμφοκύτταρα με πυκνή χρωματίνη, στρογγυλό ή ωοειδές πυρήνα και μικρό ποσοστό μεγαλύτερου μεγέθους κύτταρα με διάσπαρτη χρωματίνη και ευκρινές πυρήνιο (προλεμφοκύτταρα, παραανοσοβλάστες).
Η λεμφοκυττάρωση θα πρέπει να υπάρχει ≥ 3 μήνες, τα λεμφοκύτταρα $\geq 5000/\mu\text{L}$ και με τον χαρακτηριστικό ανοσοφαινότυπο
- **Λέμφωμα από μικρά λεμφοκύτταρα:** λεμφαδένας ή συμπαγής όγκος διηθημένος από μικρά λεμφοκύτταρα με μορφολογικά και ανοσοφαινοτυπικά χαρακτηριστικά ΧΛΛ, αλλά χωρίς λευχαιμική εικόνα στο περιφερικό αίμα ($< 5 \times 10^9 /\text{L}$ B λεμφοκύτταρα) και χωρίς κυτταροπενίες οφειλόμενες σε διήθηση μυελού.

Β Χρόνια Λεμφοκυτταρική Λευχαιμία / Λέμφωμα από μικρά λεμφοκύτταρα (B-CLL/SLL)

μακροσκοπικά τομή
λεμφαδένος SLL

λεμφοκύτταρα CLL/SLL
στο περιφερικό αίμα

ιστολογική
λεμφαδένος SLL

B Χρόνια Λεμφοκυτταρική Λευχαιμία / Λέμφωμα από μικρά λεμφοκύτταρα (B-CLL/SLL)

Επιδημιολογικά δεδομένα

- 30% όλων των λευχαιμιών , 90% των χρόνιων λευχαιμιών
- 6-7% των NHL
- συχνότητα 2-6% / 100.000 άτομα ανά έτος , η οποία αυξάνεται με την ηλικία εως 12,8% σε ηλικία ~ 65 χρόνων
- Μέση ηλικία: 65 έτη
- ♂/♀ : 1,5- 2 /1
- Συχνή συνύπαρξη με μη αιματολογικά νεοπλάσματα

Ανοσοφαινοτυπικά χαρακτηριστικά

- **Παν-B-κυτταρικά αντιγόνα (CD19+, CD20+), CD5+ , CD23+, CD43+, CD79a+, FMC7-, CD38 (40%), ZAP 70 +/-**
- Ανοσοσφαιρίνη επιφάνειας ασθενώς θετική (**sIgM ή sIgM+sIgD**)
- Η κλωνικότητα μπορεί να επιβεβαιωθεί με την παρουσία περιορισμού **κ** ή **λ** αλυσίδας στην επιφάνεια των λεμφοκυττάρων

B Χρόνια Λεμφοκυτταρική Λευχαιμία / Λέμφωμα από μικρά λεμφοκύτταρα (B-CLL/SLL)

Κύτταρο προέλευσης :

- 40-50% των περιπτώσεων **δεν εμφανίζουν υπερμεταλλάξεις των γονιδίων IGHV** , προέρχονται από το παρθένο progerminal B-κύτταρο που κυκλοφορεί στο αίμα, αποικίζει το πρωτογενές λεμφοζίδιο ή τη ζώνη του μανδύα (recirculating CD5+, CD23+, "naive" B-cells)
- 50% των περιπτώσεων **εμφανίζουν υπερμεταλλάξεις των γονιδίων IGHV**, δηλαδή έχουν υποστεί αντιγονική διέγερση (peripheral blood CD5+ IgM+ B-cells that appear to be "memory" B-cells, post germinal center B cells)

Μελέτες με Gene expression profiling απέδειξαν ότι και οι δύο τύποι των CLL κυττάρων (με μεταλλάξεις ή μη των IgVH) έχουν κοινό και χαρακτηριστικό γονιδιακό προφίλ που προυποθέτει κοινή κυτταρική προέλευση

Β Χρόνια Λεμφοκυτταρική Λευχαιμία / Λέμφωμα από μικρά λεμφοκύτταρα (B-CLL/SLL)

Θεραπεία :

Παρακολούθηση στους ασυμπτωματικούς ασθενείς :

< 3 λεμφαδενικές περιοχές, max. διάμετρος <7 cm, σπλήν < 16 cm σε CT scan
απουσία Β συμπτωμάτων, πιεστικών φαινομένων , ανεπάρκειας μυελού και προσβολής
ζωτικών οργάνων

Χημειοθεραπεία σε συμπτωματικούς ασθενείς, στάδιο III-IV

- Μονοθεραπεία με:
αλκυλιούντες παράγοντες (chlorambucil, cyclophosphamide, bendamustine)
ανάλογα πουρίνης (fludarabine, cladribine, pentostatin)
μονοκλωνικά αντισώματα (Mabthera, Campath, Zevalin)
- Συνδυασμένη χημειοθεραπεία (**FCR**, FC, FMC, COP, R-CHOP..)

Λεμφοζιδιακό λέμφωμα (FL)

Ανοσοφαινότυπος

Νεοπλασία αποτελούμενη από Β-κύτταρα του βλαστικού κέντρου των λεμφοζιδίων (κεντροκύτταρα και κεντροβλάστες), στην οποία συνήθως διατηρείται εν μέρει η οζώδης αρχιτεκτονική.

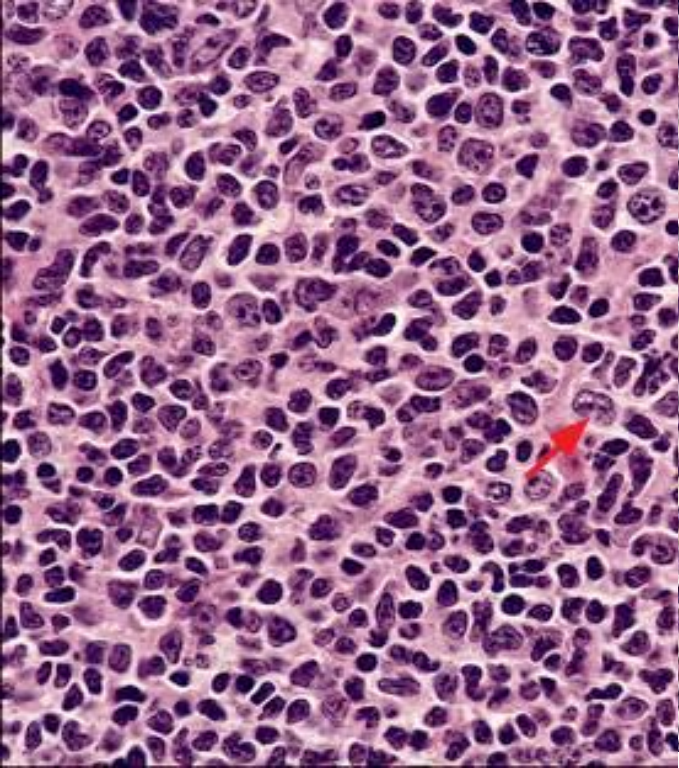
- Ανοσοφαινότυπος **HLA-DR** και **πανΒ-κυτταρικά αντιγόνα** (**CD19**, **CD20**, **CD22**, **CD79a**), **BCL2+**, **BCL6+**, **CD10 +(60%)**, **sIg+** (IgM > IgG > IgA), **CD5-**, **CD43-** και **CD11c-**, παρουσία αντιγόνων δενδριτικών κυττάρων λεμφοζιδίων (**CD21**, **CD23**) και άλλων μη νεοπλασματικών κυττάρων (T-κυττάρων, ιστιοκυττάρων)

Ο δείκτης πολλαπλασιασμού **Ki-67+** είναι < 20% στα grade 1-2, > 20% στα grade 3 και χαμηλότερος από εκείνον των αντιδραστικών λεμφοζιδίων

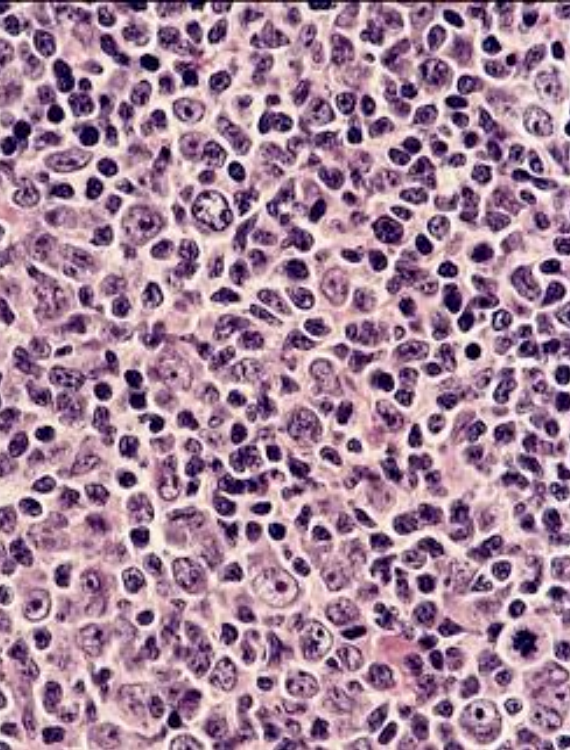
Λεμφοζιδιακό λέμφωμα (FL)

- Διαβάθμιση με βάση το ποσοστό των μεγάλων κυττάρων - Grading:
  - grade 1 : < από 5 κεντροβλάστες / ΜΟΠ (μεγάλο οπτικό πεδίο)
  - grade 2: κεντροβλάστες 6 - 15 / ΜΟΠ
  - grade 3: >15 κεντροβλάστες / ΜΟΠ
    - 3A με παρουσία κεντροκυττάρων
    - 3B αποτελούμενο πλήρως ή κυρίως από κεντροβλάστες (= DLBCL)
- Διάκριση με βάση την αρχιτεκτονική - ποσοστό οζώδους ανάπτυξης

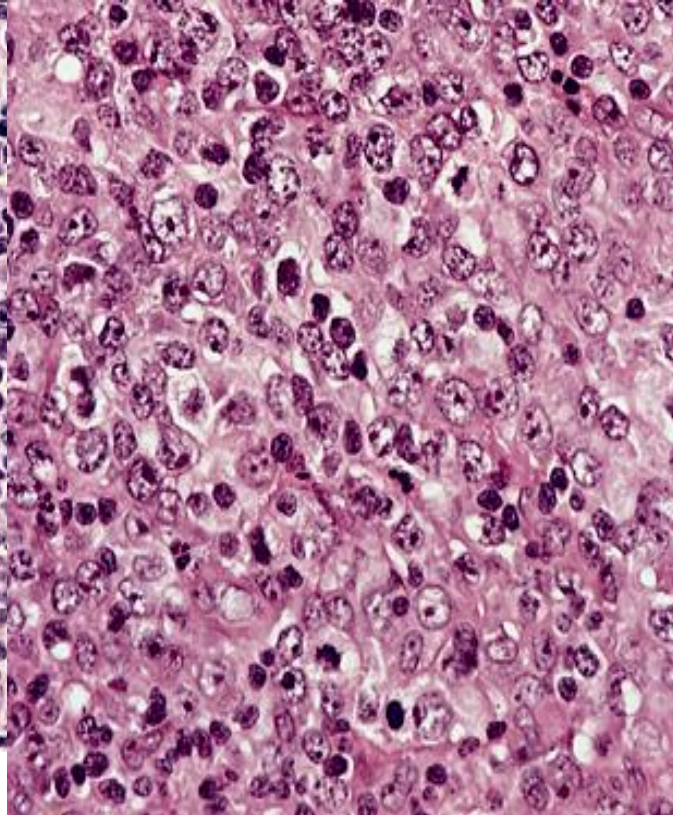
οζώδες	> 75%
οζώδες και διάχυτο	25-75%
εστιακά οζώδες	< 25%
διάχυτο	0%

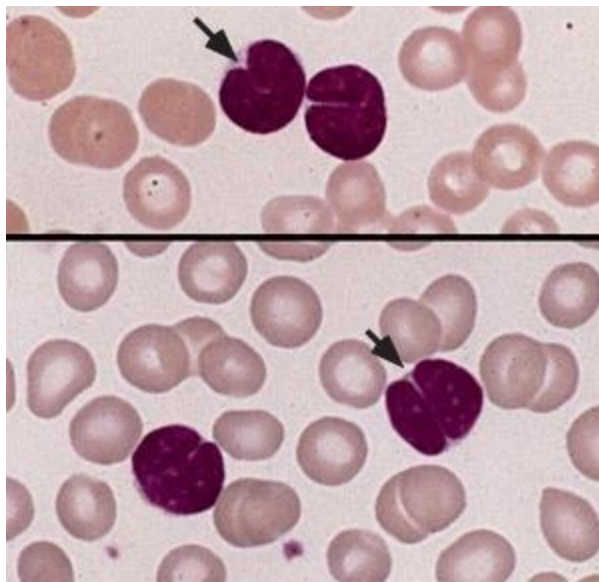
Grade I

Grade II

Grade III

Λεμφοζιδιακό λέμφωμα(FL)

κυτταρογενετική – ογκογονίδια :

- 70-90 % των περιπτώσεων φέρουν την **t(14;18) αντιμετάθεση** κατά την οποία το bcl-2 γονίδιο απο το χρωμόσωμα 18 μετατίθεται πλησίον του IgH J τύπου στο χρωμόσωμα 14. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την αυξημένη έκφραση της **BCL2 πρωτεΐνης** η οποία είναι **αρνητικός ρυθμιστής της απόπτωσης**.
Η t(14;18) αντιμετάθεση και η έκφραση της bcl2 πρωτεΐνης δεν είναι ειδική για το λεμφοζιδιακό λέμφωμα γιατί ανευρίσκεται σε 30% των διάχυτων λεμφωμάτων από μεγάλα B-κύτταρα, σε περιφερικό αίμα υγιών δοτών (β κύτταρα μνήμης) και σε αντιδραστικούς λεμφαδένες.
Η έκφραση της πρωτεΐνης είναι έντονα θετική σε αντίθεση με τα αντιδραστικά βλαστικά κέντρα που είναι bcl-2- .
- σπάνια μετάθεση του bcl-2 γονιδίου σε τόπο ελαφρών αλύσεων t(2;18) και t(18;22)
- **επιπλέον βλάβες στο 90% των FL** : -1p, -6q, 10q, 17p, +1, +6p, +7, +8, 12q, +X, +18q/dup. Ο αριθμός τους αυξάνεται με την ιστολογική διαβάθμιση και στην μετατροπή.
- μετατροπή σε διάχυτο από μεγάλα B κύτταρα λέμφωμα (DLBCL): απενεργοποίηση του 17p13 (γονίδιο TP53), p16, ενεργοποίηση του MYC

Λεμφοζιδιακό λέμφωμα (FL)

- 20% των NHL, 70% των χαμηλού βαθμού κακοηθείας NHL
- Ηλικία : ενήλικες ~ 60 έτη, σπάνια σε παιδιά, ♂ : ♀ = 1:1,7
- Εκτεταμένη νόσος (στάδια III, IV) στην διάγνωση αλλά συνήθως οι ασθενείς είναι ασυμπτωματικοί
- Εντόπιση: λεμφαδένες, σπλήνας, μυελός (50% των ασθενών), αίμα, Waldeyer και σε εξωλεμφαδενικές εστίες (δέρμα, πεπτικό, μαλακά μόρια...) πρωτοπαθώς ή στα πλαίσια γενικευμένης νόσου
- Μέση επιβίωση ≥ 10 έτη
- Κίνδυνος μετατροπής σε πιο επιθετική μορφή (DLBCL, Burkitt, acute BLL)
22% στα 5 έτη, 30% > από 10 έτη

Λεμφοζιδιακό λέμφωμα (FL)

Υπότυποι

- **Λεμφαδενικό FL**
- **Εξωλεμφαδενικό FL** στα πλαίσια εκτεταμένης-διάσπαρτης νόσου ή σαν πρωτοπαθές λεπτού εντέρου, πρωτοπαθές δέρματος, όρχεων
- **Παιδιατρικό FL:** εμφανίζεται εντοπισμένα σε κεφαλή, τράχηλο, αλλά και σε εξωλεμφαδενικούς ιστούς (όρχεις). Είναι BCL2 (-) και στο το 50% των περιπτώσεων αποτελείται από μεγάλα κύτταρα (grade III) πρόγνωση καλή
- **In situ οζώδες λέμφωμα**
σε φυσιολογικό λεμφαδένα ή λεμφικό ιστό ένα ή περισσότερα οζίδια εμφανίζουν κύτταρα με υπερέκφραση BCL2 .

ΔΔ: πρώιμο στάδιο νόσου ή αποικισμός από υπάρχον λέμφωμα σε άλλο σημείο ή ιστικό ανάλογο φυσιολογικών κλωνικών Β-κυττάρων που δεν έχουν άλλες γενετικές βλάβες και δεν έχουν εξελιχθεί σε λεμφωματικά

Λεμφοξιδιακό λέμφωμα (FL) διάγνωση, σταδιοποίηση

- Βιοψία λεμφαδένα
  - Οστεομυελική βιοψία
  - CT (τραχήλου, θώρακος, κοιλίας)
  - Σπινθηρογράφημα με Ga67 ή PET-CT
  - Πλήρης εργαστηριακός έλεγχος
  - FISH : t(14;18)(q32;q21)
  - PCR: IGH (V-D-J) ανασυνδυασμούς γονιδίων
  - Gene expression profiling
- } κλωνικότητα

Ann Arbor σταδιοποίηση (τροποποίηση 31/10/2008)

στάδιο I

εμπλοκή μίας λεμφαδενικής περιοχής ή λεμφικού οργάνου (σπλήν, θύμος, δακτύλιος Waldeyer) ή ενός εξωλεμφαδενικού οργάνου (IE)

στάδιο II

εμπλοκή δύο ή περισσότερων λεμφαδενικών περιοχών στην ίδια πλευρά του διαφράγματος ή εντοπισμένη εμπλοκή ενός εξωλεμφαδενικού οργάνου και των τοπικών του λεμφαδένων (IIΕ).

Ο αριθμός λεμφαδενικών περιοχών σημειώνεται με δείκτη .

στάδιο III

εμπλοκή λεμφαδενικών περιοχών και στις δύο πλευρές του διαφράγματος που μπορεί να συνοδεύεται από εντοπισμένη εμπλοκή εξωλεμφαδενικού οργάνου (IIIΕ), σπληνός (III S) ή αμφότερων (IIIΕ+S)

III(1) περιορισμός στην ανώτερη κοιλιακή χώρα, πάνω από την νεφρική φλέβα

III(2) εμπλοκή πυελικών και/ ή παραορτικών λεμφαδένων

στάδιο IV

εκτεταμένη (πολυεστιακή) εμπλοκή ενός ή περισσότερων εξωλεμφαδενικών οργάνων με ή χωρίς συσχετιζόμενους λεμφαδένες, ή εμπλοκή ενός εξωλεμφαδενικού οργάνου και απομακρυσμένων (όχι τοπικών) λεμφαδένων

A χωρίς συμπτώματα

B με συμπτώματα: απώλεια > 10% σωματικού βάρους, πυρετός, εφιδρώσεις

Λεμφοζιδιακό λέμφωμα (FL)

Δυσμενείς προγνωστικοί παράγοντες:

- μεγάλη ηλικία, ♂ > ♀
- οζώδης και διάχυτος αρχιτεκτονική λεμφαδένα, grade III
- επιπρόσθετες καρυοτυπικές ανωμαλίες (del 6q, 1p, 17q, μεταλλάξεις p53,)
- υπερέκφραση γονιδίων μακροφάγων και δενδριτικών κυττάρων
- στάδιο III-IV, αριθμός λεμφαδενικών μαζών, σημαντική διήθηση μυελού, παρουσία ογκώδους νόσου
- Κατάσταση ικανότητας, β-συμπτώματα
- αναιμία, ↑LDH, ↑ b2-μικροσφαιρίνη, ↑ CA 125, υπαλβουμιναιμία
- Αυξημένος δείκτης πολλαπλασιασμού (ki 67) των κυττάρων

FLIPI: follicular lymphoma International prognostic Index

- Ηλικία (<60 vrs > 60 έτη)
- Στάδιο νόσου κατά Ann Arbor (I-II vrs III-IV)
- Επίπεδα αιμοσφαιρίνης (>12 vrs < 12g /dl)
- Επίπεδα LDH (↓ vs ↑)
- Αριθμός λεμφαδενικών εστιών (< 4 vrs > 4)

ΠΡΟΓΝΩΣΗ

Χαμηλού κινδύνου : 0-1 κακοί προγνωστικοί παράγοντες
Ενδιάμεσου κινδύνου: 2 κακοί προγνωστικοί παράγοντες
Υψηλού κινδύνου : ≥ 3 κακοί προγνωστικοί παράγοντες

ΕΠΙΒΙΩΣΗ	5ετής	10ετής
Χαμηλού κινδύνου	91%	71%
Ενδιάμεσου κινδύνου	78%	51%
Υψηλού κινδύνου	53%	36%

Λεμφοζιδιακό λέμφωμα (FL)

Θεραπεία

Στάδιο I-II : τοπική ακτινοθεραπεία, παρακολούθηση

Στάδιο III-IV:

- **ασυμπτωματικοί ασθενείς :** παρακολούθηση
< 3 λεμφαδενικές περιοχές, max. διάμετρος <7 cm, σπλήν < 16 cm σε αξονική τομογραφία, (-) Β συμπτώματα, πιεστικά φαινόμενα , ανεπάρκεια μυελού, προσβολή ζωτικών οργάνων
- **συμπτωματικοί ασθενείς :** χημειοθεραπεία
μονοθεραπεία με αλκυλιούντες παράγοντες (cyclophosphamide, chlorambucil)
ανάλογα πουρίνης (fludarabine, cladribine),
μονοκλωνικά αντισώματα Rituximab έναντι CD20,
Campath έναντι CD 52, Zevalin yttrium labeled anti CD20

συνδυασμένη ανοσοχημειοθεραπεία (R-COP, R-CHOP, FCR) +/- ακτινοθεραπεία

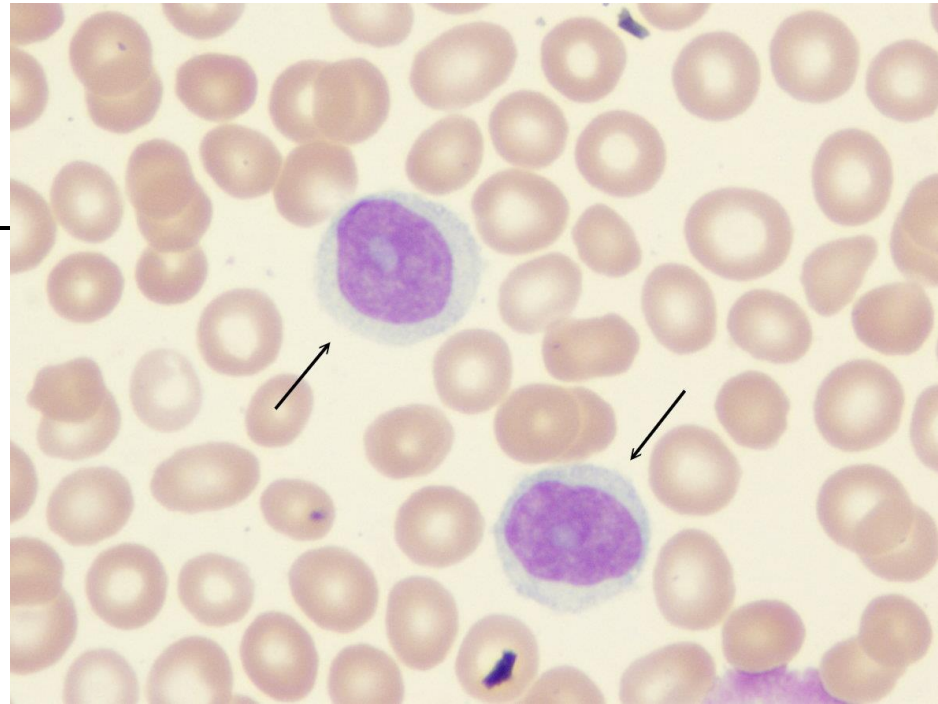
Συντήρηση : με Rituximab ή ραδιοανοσοθεραπεία – Zevalin, Bexxar

Μεταμόσχευση αιμοποιητικών κυττάρων :

- αυτόλογη: σε ασθενείς υψηλού κινδύνου και με πρόιμη υποτροπή μετά την ΧΜΘ
επιβίωση χωρίς νόσο 86% στην 10ετία
- αλλογενής: σε υποτροπή μετά από αυτόλογη μεταμόσχευση
βελτίωση του ποσοστού επιβίωσης ελεύθερου υποτροπής

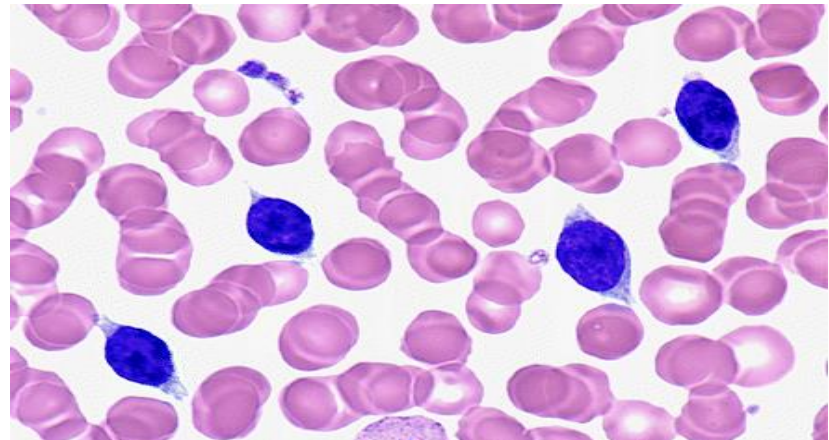
Λέμφωμα οριακής ζώνης (MZL)

- **Σπληνικό λέμφωμα** από το Β-κύτταρο οριακής ζώνης ($\pm$ λαχνωτά λεμφοκύτταρα)
<2 % των NHL
- **Εξωλεμφαδενικό λέμφωμα** από το Β-κύτταρο οριακής ζώνης του λεμφικού ιστού των βλεννογόνων (λέμφωμα **MALT**,)
5-8% NHL , 50% MZL
- **Λεμφαδενικό λέμφωμα** από το Β-κύτταρο οριακής ζώνης
< 1% NHL

Σπληνικό λέμφωμα οριακής ζώνης (SMZL)

- Νεοπλασία από Β κύτταρα (μικρά > μεγάλα) που περιβάλλουν και αντικαθιστούν τα βλαστικά κέντρα του λευκού πολφού του σπλήνα και επεκτείνονται στον ερυθρό πολφό
- **Ανοσοφαινότυπος** : sIgM+, sIgD+, CD19+,CD20+,CD22+, CD79a+, BCL2+, CD10-, CD5-,CD23-, CD43-, CD103-
- ♂ = ♀
- **Καρυότυπος**: del 7q, 3q+
- **Θέσεις**: σπλήν +/-επιχώριοι λεμφαδένες, διήθηση μυελού σε 95%, κυκλοφορούντα λαχνωτά λεμφοκύτταρα σε 15%, +/- ήπαρ
- **Κλινική εικόνα** : σπληνομεγαλία +/- κυτταροπενίες , αυτοάνοσα φαινόμενα ,
↑ β2- μικροσφαιρίνη, LDH φυσιολογική, παραπρωτεΐνη IgM
- Συχνά HCV+
- Πρόγνωση καλή
- **Κακοί προγνωστικοί παράγοντες** μεταλλάξεις του p53, ογκώδης νόσος, κακή φυσική κατάσταση del 7q, unmmutated IGHV

Εξωλεμφαδενικό λέμφωμα από B- κύτταρο οριακής ζώνης του λεμφικού ιστού των βλεννογόνων mucosa associated lymphoid tissue (MALT) lymphoma

- **MALT (mucosa associated lymphoid tissue)**

φυσιικός: λεμφικός ιστός βλεννογόνου στο έντερο (Peyer)

επίκτητος: αναπτύσσεται σε θέσεις φλεγμονής, σε απάντηση χρόνιου αντιγονικού ερεθισμού από μικρόβια ή αυτοαντιγόνα .

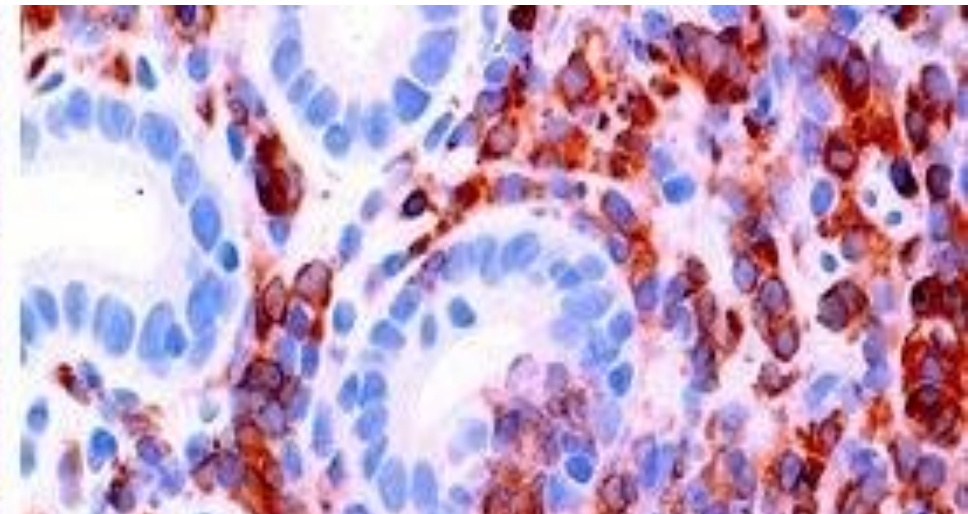
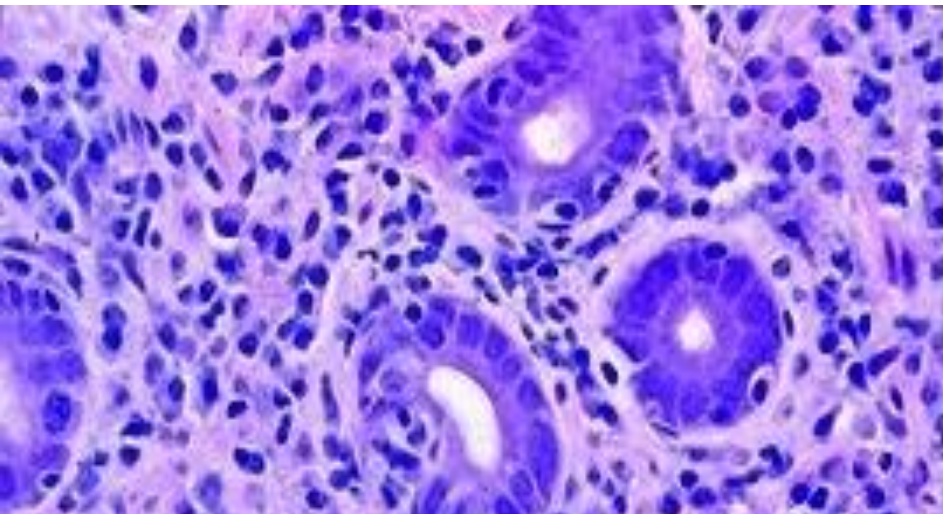
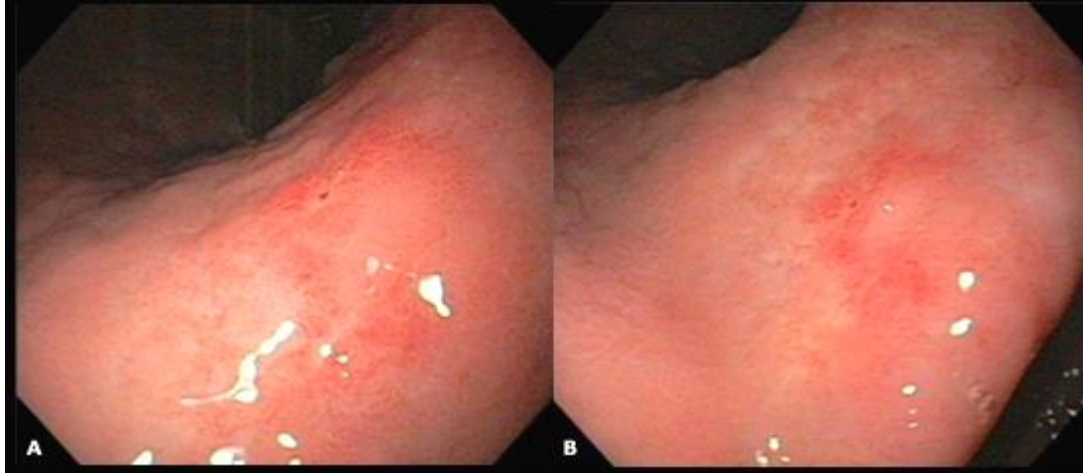
Το διήθημα αποτελείται από μορφολογικά ετερογενή μικρά B κύτταρα οριακής ζώνης (centrocytic like), μονοκυτταροειδή, μικρά λεμφοκύτταρα και διάσπαρτους ανοσοβλάστες και κεντροβλάστες , +/- πλασματοκύτταρα.

Βρίσκεται στην οριακή ζώνη των αντιδραστικών λεμφοζιδίων και επεκτείνεται στην μεσολεμφοζιδιακή περιοχή.

Στους επιθηλιακούς ιστούς τα νεοπλασματικά κύτταρα διηθούν το επιθήλιο σχηματίζοντας λεμφοεπιθηλιακές βλάβες.

Εξωλεμφαδενικό λέμφωμα οριακής ζώνης - MALT λέμφωμα στομάχου

Επιδημιολογία MALT λεμφωμάτων

- 7-8% των B-NHL, 50% των NHL στομάχου
- Μέση ηλικία ~ 60 χρονών, ♀ > ♂
- **Θέσεις:** πεπτικό (στόμαχος ~ 85%, λεπτό έντερο και κόλον immunoproliferative small intestine disease (IPSID)/(a heavy chain disease), πνεύμονες, οφθαλμικά εξαρτήματα, δέρμα, θυρεοειδής, μαστός, σιαλογόνοι αδένες
- **συχνή εμφάνιση σε αυτοάνοσα νοσήματα :** Hashimoto thyroiditis, myoepithelial sialoadenitis (LESA) +/- Sjogren, lymphoid interstitial pneumonopathy
- **μικροβιακοί παράγοντες :**
Helicobacter pylori (γαστρικό MALT) , Borrelia burgdoferi (δερματικό MALT και νόσος Lyme) , Campylobacter jejuni (λεπτό έντερο IPSID), Chlamydia psittaci (οφθαλμικών εξαρτημάτων MALT), HCV (σπληνικό και λεμφαδενικό MALT)

Επιδημιολογία- Παθογένεια MALT

- **Helicobacter pylori - MALT γαστρίτις - λέμφωμα**

Επιστράτευση B,T λεμφοκυττάρων στον βλεννογόνο σαν άνοση απάντηση στο H.P
χρόνιος πολλαπλασιασμός B κυττάρων εξαρτώμενος από T4 ειδικά αντιδραστικά
λεμφοκύτταρα και κυττοκίνες ⇒ ανάπτυξη παθολογικού κλώνου ⇒
αντικατάσταση του αντιδραστικού πληθυσμού ⇒ λέμφωμα MALT

Γενετική απόδειξη συσχέτισης αντιγόνου και λεμφωματικού κλώνου:

- ανάλυση αλληλουχίας γονιδίων Ig: σωματική μετάλλαξη (post germinal center)
- πλασμοειδής διαφοροποίηση κυττάρων (post germinal center cell)
- νέες μεταλλάξεις γονιδίων Ig (intraclonal variation)
- Θέση ανάπτυξης λεμφώματος σε περιοχές λοίμωξης, αυτοάνοσης κατάστασης
- τάση του λεμφώματος να παραμένει εντοπισμένο
- VDJ αναδιατάξεις γονιδίων Ig, κοινές σε διαφορετικούς ασθενείς

HP(-) MALT λεμφώματα στομάχου: επιπλέον περιβαλλοντολογικοί, μικροβιακοί και γενετικοί παράγοντες του ασθενούς, εμπλέκονται στην λεμφωματογένεση

MALT lymphoma

Ανοσοφαινότυπος : ανοσοσφαιρίνη επιφανείας IgM> IgA> IgG , CD19+,CD20+, CD22+, CD79a+, CD1CD5-, CD23-, CD43+/-, CD11c(w), α- βαριά άλυσος (IPSID)
CD21+ και CD35+ (δενδριτικά κύτταρα)

0-, **Κύτταρο αρχής :** κύτταρο μνήμης, οριακής ζώνης B κύτταρο

Κυτταρογενετική :

- **t (11;18)(q21q21) ⇒ 5'API2 / MALT1 3' ⇒ ενεργοποίηση NF-kB**
API2: αναστολέας απόπτωσης μέσω αλληλεπίδρασης με TNF σχετιζόμενες πρωτείνες
MALT1: caspase like protein
- **t(1;14) ⇒ υπερέκφραση Bcl 10 ⇒ ενεργοποίηση NF-kB**
- **t (14;18) ⇒ απορύθμιση του MALT1⇒ ενεργοποίηση NF-kB**
- **Τρισωμία 3**
- **Απώλεια αλληλίου/ μεταλλάξεις p53 γονιδίου, απενεργοποίηση του p16 γονιδίου**

MALT lymphoma

- **Διασπορά:**
σε άλλες θέσεις βλεννογόνων και μη βλεννογόνων (σπλήν, μυελός, ήπαρ) μέσω ειδικών υποδοχέων homing
A4β7 integrin (B κύτταρα) – **MAdCAM-1 addressin** (ενδοθήλιο στις πλάκες Peyer, λεμφαδένων μεσεντερίου, σπληνικού marginal sinus)
- **Κλινική εικόνα :**
Η συμπτωματολογία εξαρτάται από το πάσχων όργανο
Πολλαπλές εξωλεμφαδενικές θέσεις σε 10% ασθενών
Η διήθηση μυελού ποικίλει

Διαγνωστική προσέγγιση των MALT NHL

- Ιστορικό , φυσική εξέταση,
- εργαστηριακός έλεγχος (γενική αίματος, βιοχημικός, Η/Φλευκωμάτων, ανοσοκαθίλωση ανοσοσφαιρινών ορού, β2- μικροσφαιρίνη, ιολογικός)
- Απεικονιστικός (αξονικές τομογραφίες τραχήλου, θώρακος, κοιλίας)
- Οστεομυελική βιοψία

Αναλόγως των συμπτωμάτων στην διάγνωση :

- ενδοσκοπικός έλεγχος πεπτικού
- PCR/ FISH στον ιστό για Campylobacter, Chlamydia psitaci, borrelia
- βρογχοσκόπηση, US σιαλογόνων αδένων, παρωτίδων, MRI οφθαλμικών κόγχων

MALT lymphoma

Σταδιοποίηση:

Δεν μπορεί να εφαρμοσθεί το σύστημα σταδιοποίησης των άλλων λεμφωμάτων λόγω εμπλοκής πολλών εξωλεμφαδενικών θέσεων.

Πολλές εστίες μέσα στο ίδιο όργανο(όπως σιαλογόνοι αδένες, δέρμα) δεν αντιστοιχούν απαραίτητα σε διάσπαρτη νόσο.

- Για το λέμφωμα στομάχου χρησιμοποιείται η Revisional version of Blackledge staging system Lugano1993 ή TNM εάν γίνει διερεύνηση με ενδοσκοπικό υπέρηχο

Πρόγνωση

- καλή, 5 ετής επιβίωση 95%
- Πτωχή : προχωρημένα στάδια, δυσμενές IPI, βάθος διήθησης γαστρικού τοιχώματος, παρουσία αθροίσεων Β μεγάλων κυττάρων

Λεμφαδενικό MZL (+/-μονοκυτταροειδή B-λεμφοκύτταρα)

Σπάνιο 1,8% NHL, μέση ηλικία 50-60, ♀ > ♂

παρουσία εξωλεμφαδενικού λεμφώματος στο 1/3 των ασθενών

Μορφολογία: κύτταρα οριακής ζώνης κεντροκύτταρα, μονοκυτταροειδή, διάσπαρτοι κεντροβλάστες, διηθούν την οριακή ζώνη και την διάμεση περιοχή μεταξύ των λεμφοζιδίων των λεμφαδένων

Θέσεις : περιφερικοί λεμφαδένες, μυελός (30%) και αίμα

Κλινική εικόνα: τοπική ή εκτεταμένη λεμφαδενοπάθεια , καλή φυσική κατάσταση

Τύποι : ομοιάζων με MALT NHL, ομοιάζων με σπληνικό MZL

Ανοσοφαινότυπος: όπως MALT ή σπληνικό MZL

Πρόγνωση: όπως το σπληνικό (SMZL) αλλά χειρότερη από τα MALT, σημαντικό το ποσοστό μεγάλων B κυττάρων, απαντούν στην θεραπεία αλλά έχουν υψηλό ποσοστό υποτροπών, μέση επιβίωση ~ 5έτη.

Θεραπεία λεμφωμάτων οριακής ζώνης I

MALT λέμφωμα

- **Εξαρτώμενο από μικρόβια –μονήρης εντόπιση :**

Helicobacter pylori : PPI + αμοξυκιλίνη ή κλαρυθρομυκίνη + μετρονιδαζόλη x 14 ημ.

Παρακολούθηση: breath test /2-3 μήνες, γαστροσκόπηση-βιοψίες/6 μήνες x 2χρόνια,
μετά/ έτος

αντοχή στα αντιβιοτικά : *t(11;18)*, *H.Pylori(-)*, εκτεταμένη νόσος

Chlamydia psitacci : δοξυκυκλίνη

Borellia borgdoferi : δοξυκυκλίνη ή αμοξυκυλίνη

- **Μη εξαρτώμενο από μικρόβια – μονήρης εντόπιση :** χειρουργική αφαίρεση
(πλήν του γαστρικού λεμφώματος) ή τοπική ακτινοβολία ή χημειοθεραπεία
- **Εκτεταμένη νόσος - υποτροπή – αντοχή στα αντιβιοτικά:**
  - μονοθεραπεία με αλκυλιούντες παράγοντες, μονοκλωνικό αντίσωμα έναντι CD20
ανάλογα πουρίνης
  - συνδυασμένη χημειοθεραπεία

Θεραπεία λεμφωμάτων οριακής ζώνης II

Σπληνικό λέμφωμα :

- παρακολούθηση σε ασυμπτωματικούς ασθενείς
- σπληνεκτομή σε υπερσπληνισμό ή μεγάλο όγκο
- ΧΜΘ σε όσους αντενδείκνυται η σπληνεκτομή και με κακούς προγνωστικούς παράγοντες ή σε υποτροπή μετά από σπληνεκτομή
- ιντερφερόνη + ribavirin σε HCV+ λεμφώματα

Λεμφαδενικό λέμφωμα οριακής ζώνης :

συνδυασμένη ΧΜΘ με μονοκλωνικό αντίσωμα (R-COP,R-CHOP, FCR...)

Λεμφοπλασμακυτταροειδές λέμφωμα (LPL)/ Waldenström μακροσφαιριναιμία

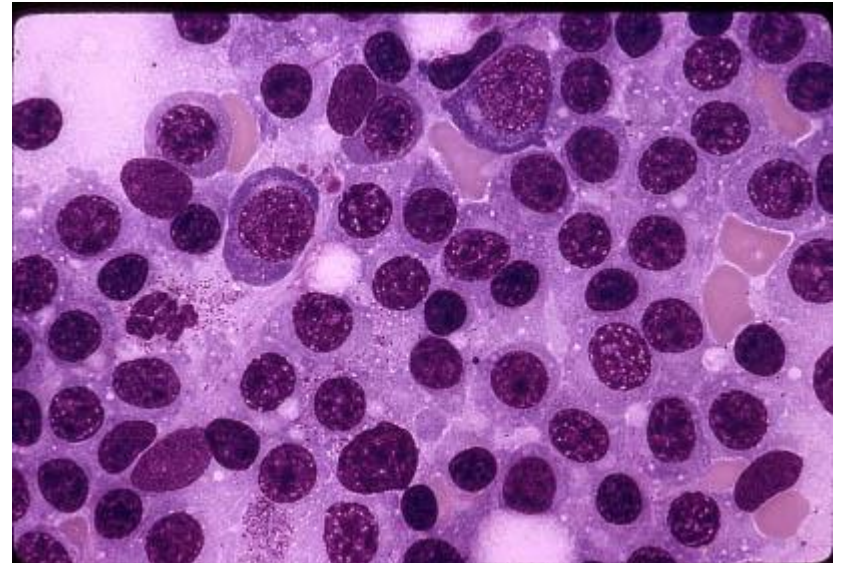
- Νεόπλασμα από Β μικρά κύτταρα, πλασμοειδή λεμφοκύτταρα και πλασματοκύτταρα που συνήθως διηθεί τον μυελό, +/- λεμφαδένες, σπλήνα
- Ενήλικες ~ 60 ετών,
- γενετική προδιάθεση σε 20% (νεότερες ηλικίες)
- ♂ > ♀
- συχνά HCV+
- **Θέσεις:** μυελός, σπλήν, λεμφαδένες, περιφερικό αίμα, εξωλεμφαδενικές εστίες

Waldenström μακροσφαιριναιμία:

λέμφωμα LPL με διήθηση μυελού των οστών και IgM μονοκλωνική πρωτεΐνη, όποιας συγκέντρωσης

Λεμφοπλασμακυτταροειδές λέμφωμα (LPL)/ Waldenström μακροσφαιριναιμία

- **Ανοσοφαινότυπος :** **sIg, +/- cIg** (IgM > IgG > IgA), **παν B αντιγόνα** (CD19,CD20,CD22,CD79a), συχνά **CD25+,CD38+** τα πλασματοκύτταρα είναι **CD 38+**
- **Προέλευση:** προγενήτορας πλασματοκυττάρου
- **Κυτταρογενετική:** δεν υπάρχουν ειδικές χρωμοσωμικές βλάβες
t(9;14) ⇒ IGH/ PAX5, del(6q), τρισωμία 4
- **Επιβίωση :** 5-10 χρόνια
- **Κακοί προγνωστικοί παράγοντες:**
μεγάλη ηλικία, κυτταροπενίες,
φυσική κατάσταση, del (6q)
↑ β2 μικροσφαιρίνη
μεγάλο % ανοσοβλαστών,

Λεμφοπλασμακυτταροειδές λέμφωμα (LPL)/ Waldenström μακροσφαιριναιμία

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

- **αδυναμία , κόπωση** σχετιζόμενη με την αναιμία αναλόγως του ποσοστού και των φυσικών ιδιοτήτων της παραπρωτεΐνης :
- **υπεργλοιότητα (30%)** : επιβράδυνση της ροής αίματος → ισχαιμία ιστών αιμορραγίες βλεννογόνων
- **κρυοσφαιριναιμία (7-20%)** : καθίζηση παραπρωτεΐνης , σε χαμηλές θερμοκρασίες, στα μικρά αγγεία → Raynaud, ισχαιμία δέρματος άκρων, αγγειακή πορφύρα, αρθρίτις.....
- **αυτοάνοσα φαινόμενα:** αυτοάνοση αιμολυτική αναιμία, θρομβοπενία
- **περιφερική νευροπάθεια (10%)** αισθητικού > κινητικού τύπου
IgM έναντι γλυκοπρωτεΐνης συνδεδεμένης με μυελίνη(MAG), εναπόθεση παραπρωτεΐνης, κρυοσφαιριναιμία
- **ψυχροσυγκολλητίνη** : αιμολυτική αναιμία από ψυχρό αντίσωμα έναντι του I ή i ερυθροκυτταρικού αντιγόνου
- **διαταραχές της αιμόστασης** : η παραπρωτεΐνη λειτουργεί σαν ανασταλτής παραγόντων πήξεως, αιμοπεταλίων με αποτέλεσμα αιμορραγική διάθεση

Λεμφοπλασμακυτταρικό λέμφωμα (LPL)/ Waldenström μακροσφαιριναιμία

Θεραπεία :

- ασυμπτωματικοί : παρακολούθηση
- συμπτωματικοί με:
  - σημαντική λεμφαδενοπάθεια , σπληνομεγαλία
  - Β συμπτώματα (πυρετός, απώλεια βάρους, εφιδρώσεις)
  - κυτταροπενίες (διήθηση μυελού, αυτοανοσία)
  - σύνδρομο υπεργλοιοποίησης
  - σημεία ή συμπτώματα περιφερικής νευροπάθειας και κρυοσφαιριναιμίας

αντιμετωπίζονται με **πλασμαφαίρεση** (IgM ενδαγγειακή → άμεση αφαίρεση παραπρωτεϊνης) και **χημειοθεραπεία** μονοθεραπεία ή συνδυασμένη : αλκυλιούντες παράγοντες (chlorabucil, cyclophosphamide), ανάλογα πουρίνης (fludarabine, cladribine), μονοκλωνικά αντισώματα (Rituximab)

Αυτόλογη μεταμόσχευση με αρχέγονα αιμοποιητικά κύτταρα:
σε ασθενείς με ανθεκτική νόσο